

24 februari 2016

Planering för mottagande av nyanlända för bosättning under 2016

Den 1 mars 2016 träder en ny lag ikraft som innebär ett gemensamt ansvar för mottagandet av nyanlända, lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Enligt lagen är en kommun skyldig att efter anvisning ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd. Syftet med lagen är att nyanlända snabbare ska tas emot för bosättning i en kommun och påbörja sin etablering på arbetsmarknaden och i samhällslivet.

Bosättningslagen (2016:38) omfattar nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller annan skyddsbehövande enligt vissa bestämmelser i utlänningslagen och deras anhöriga. Anvisningar till kommunerna omfattar nyanlända som är registrerade och vistas vid Migrationsverkets anläggningsboenden samt kvotflyktingar.

Hur många nyanlända ett län ska ta emot på anvisning beror på befolkningsstorlek, arbetsmarknadsförutsättningar, det sammantagna mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn, samt hur många asylsökande som redan vistas i kommunen. Andra variabler utifrån kommunernas förutsättningar för mottagande kan beaktas i fördelningen mellan kommuner inom ett län.

Under 2016 har Migrationsverket och Arbetsförmedlingen ett delat ansvar för att anvisa nyanlända till bosättning i en kommun inom ramen för bosättningslagen. Från och med den 1 januari 2017 ansvarar Migrationsverket för hela bosättningsuppdraget. Länsstyrelsen ska medverka till att det finns beredskap för mottagande i kommunerna.

Länstal och kommuntal 2016

Den 4 februari 2016 beslutade regeringen om antalet nyanlända som ska omfattas av anvisningar till kommuner inom ramen för bosättningslagen under 2016, samt fördelningen per län och kommun, så kallade länstal och kommuntal.¹ 21 702 personer kommer att omfattas av anvisningar till kommuner under 2016.²

¹ Förordning (2016:40) om fördelning av anvisningar till kommuner

² Beslutsunderlag för den länsvisa fördelningen av anvisningar har för 2016 tagits fram av Arbetsförmedlingen i samråd med länsstyrelserna, Migrationsverket och Sveriges Kommuner och Landsting. Beslutsunderlag för fördelningen av anvisningar mellan kommuner inom länen har tagits fram av länsstyrelserna. Mottagandebehov har beräknats av Migrationsverket (Verksamhets- och utgiftsprognos, oktober 2015).

Kommuntalen kan revideras under innevarande år efter överenskommelser mellan kommuner inom respektive län eller närliggande kommuner, under förutsättning att kommuntalen sammantaget inte blir lägre än länstalet.

Länsstyrelserna får med den nya bosättningsförordningen i uppgift att besluta kommuntal. Dialog med kommunerna kommer att föras inför att kommuntalen fastställs och under året när kommunerna ska planera för hur kommuntalen ska kunna nås. Samtidigt kommer överenskommelserna som länsstyrelserna tecknar med kommuner som tar emot nyanlända i det nuvarande frivilliga systemet att sluta gälla.

Årsplanering av mottagande för bosättning 2016

Varje kommun erbjuds av anvisande myndigheter en årsplanering för mottagande för bosättning av nyanlända under 2016 (se bilaga 1). Årsplaneringen innebär en fördelning av mottagandet i kommunen per månad, samt uppgifter om när Migrationsverket respektive Arbetsförmedlingen ansvarar för bosättningen. Kommuntalet (minus antal anvisningar till kommunen innevarande år till och med den 14 februari) fördelas jämnt per månad från och med april till och med december 2016.

Fördelningen i kommunerna av anvisande myndigheters respektive målgrupper för bosättning, har gjorts utifrån kunskap om tidigare mottagande, dialog mellan kommuner och bosättningshandläggare, samt med hänsyn till planeringen för flyktingkvoten 2016.

Kommunen har möjlighet att inkomma med önskemål om justering av årsplaneringen till bosättningsfunktionen på Migrationsverket eller Arbetsförmedlingen. Detta ska göras senast två månader före planerat mottagande enligt aktuell årsplanering och innan ett beslut om anvisning är fattat. Anvisande myndigheter beslutar om justeringar i årsplaneringen.

Förberedelser inför mottagande för bosättning

Kommunen ansvarar för att inom ramen för bosättningslagen planera och ha beredskap för mottagande av nyanlända utifrån kommuntal och årsplanering samt vad som i övrigt är känt. Migrationsverket och Arbetsförmedlingen strävar efter att åstadkomma en mångfald av storlek på hushåll samt eventuella behov av bostadsanpassning vid anvisningstillfället i kommunerna.

Uppskattningsvis utgörs knappt hälften av de nyanlända som väntas bli aktuella för mottagande på anvisning i kommunerna 2016 av

ensamhushåll.³ Andelen hushåll med behov av bostadsanpassning väntas vara lägre jämfört med normalpopulationen.⁴ Alla kommuner behöver ha beredskap för att anpassa bostäder utifrån individuella behov.

Rutiner för anvisning

Beslut om anvisning och mottagande

Beslut om anvisning regleras i förordningen (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning.

Beslutet om anvisning till kommunen ska omfatta en nyanländ och andra nyanlända som ingår i samma hushåll, samt ange när kommunen senast ska ta emot en nyanländ för bosättning. Mottagande i kommunen ska ske i enlighet med årsplaneringen, senast inom två månader från beslut om anvisning. Vid anvisning som avser kvotflyktingar får Migrationsverket besluta om en längre tidsfrist vid behov.

Ett beslut om anvisning får inte överklagas.

Arbetsförmedlingen

Årsplaneringen för mottagande utgör ett planeringsunderlag för Arbetsförmedlingens anvisningar. Inför ett beslut om anvisning och mottagande i en kommun förs en dialog med kommunen om fördelning av hushållssammansättning och eventuella behov av bostadsanpassning på gruppnivå, samt datum för mottagande inom ramen för årsplaneringen. Arbetsförmedlingen gör sedan en matchning på individnivå som bygger på individens möjligheter och behov. Matchade individer får meddelande om anvisning för bosättning till aktuell kommun och har möjlighet att godta eller avböja anvisningen. En individ som avböjer en anvisning blir inte aktuell för ytterligare anvisning utan måste ordna sitt boende på egen hand.

I beslutet om anvisning och mottagande i kommunen anges antal nyanlända som ingår i ett hushåll vid anvisningstillfället samt överenskommet mottagningsdatum. Information om den nyanländ och andra nyanlända som ingår i hushållet vid anvisningstillfället, så kallat bosättningsunderlag, biläggs beslutet om anvisning.

³ Av knappt 94 000 inskrivna i Migrationsverkets anläggningsboende (ABO) den 11 februari 2016, exklusive ensamkommande barn, utgjorde knappt 40 procent ensamhushåll och drygt 60 procent var inskrivna personer i hushåll med mer än en person. Av dessa hade knappt 9 300 personer ett giltigt uppehållstillstånd. Här är skillnaden mindre, omkring 44 procent ensamhushåll och omkring 56 procent personer i hushåll med mer än en person. Majoriteten av de anvisningar som gjorts av kvotflyktingar under 2014 och 2015 har rört ensamhushåll (37-38 procent), följt av hushåll med 2-3 personer (21-24 procent) respektive 4-5 personer (23-24 procent). 10-14 procent av samtliga anvisade kvotflyktinghushåll har bestått av 6-7 personer och endast 4-5 procent av 8 personer eller fler.

⁴ I Migrationsverkets asylboenden anpassas cirka en procent av boendeplatserna. Det rör sig om allt från tillgänglighet med hiss och bredare dörrar för rullstolsburna till mer omfattande behov.

Migrationsverket

Migrationsverket har inför mottagandet 2016 fört en dialog med länsstyrelserna och kommunerna om behovet av platser för kvotflyktingar. Inför anvisning till kommunen kommer Migrationsverket att skicka ett presentationsunderlag till kommunen, där det bland annat kommer att framgå ungefär vid vilken tidpunkt inflyttningen i kommunen önskas ske. Beslutet om anvisning samt mottagningsdatum sker efter en dialog med kommunen.

Migrationsverket kommer under 2016 främst att rikta anvisningar till kommuner som har erfarenhet och intresse av att ta emot kvotflyktingar. Till grund för beslutet om vilken kommun en individ eller familj ska anvisas ligger främst om det finns släktingar eller andra kopplingar till kommunen. Därtill kommer Migrationsverket i möjligaste mån se till kommunernas förutsättningar att tillhandahålla särskilda typer av service, främst i form av specialistsjukvård.

Hur Migrationsverket kommer att arbeta från och med 2017 då myndigheten ansvarar för hela bosättningsuppdraget kommer att specificeras under senare delen av 2016.

Ersättningar

Alla kommuner får en årlig grundersättning. För 2016 är den 221 500 kronor. De omkring tio kommuner som inte har fått en grundersättning kopplat till de överenskommelser om mottagande av nyanlända invandrare som slutar att gälla den 1 mars, kommer att få ersättningen senast i april månad. Samtidigt har de prestationsbaserade ersättningarna upphört.

Kommunerna kommer liksom tidigare att kunna söka ersättning för hyreskostnader för lediga lägenheter dit en anvisad person eller familj flyttar. Den tidigare beloppsgränsen på 12 000 kronor tas bort. Närmare detaljer om övergången från tidigare till nya bestämmelser kommer att presenteras på de särskilda sidorna om statlig ersättning på Migrationsverkets webbplats.

Mer information

[Lag och förordningar om mottagande av nyanlända för bosättning](#)

[Migrationsverket](#)

[Arbetsförmedlingen](#)

[Länsstyrelsen](#)

Kontaktvägar

Länsstyrelsen: integration@lansstyrelsen.se

Bosättningsfunktionerna vid anvisande myndigheter

Arbetsförmedlingen: bosattningsenheten@arbetsformedlingen.se

Migrationsverket: vidarebosattningsenheten-bosattningsteamet@migrationsverket.se